

sende en Redegørelse til Finansudvalget. Men jeg vil straks sige, at det selvfølgelig, hvad jeg ogsaa tør gaa ud fra, Finansudvalget vil være enig med mig i, paa nærværende Tidspunkt er ganske umuligt at danne sig nogen Forestilling om, hvordan det økonomiske Resultat af Sukkerordningen vil blive, og ogsaa om, hvordan det økonomiske Resultat af Kornordningen vil blive. Jeg kan i denne Henseende ikke tilbageholde min Forbavselse over, at der i enkelte Blade har været Udtalelser fremme med bestemte Beløb: saa og saa meget vilde Kornordningen komme til at koste. Derimod har jeg ikke set Udtalelser om, hvor meget Sukkerordningen vilde komme til at koste. Men jeg anser det paa dette Tidspunkt for udelukket at danne sig nogen begrundet Mening om, hvor meget den samlede Udgift vil blive, dels fordi Afleveringen jo ikke er afsluttet, og dels fordi de Forskydninger, der foregaar ude paa Verdensmarkedet, og som ogsaa vil kunne faa Betydning for os, i dette Øjeblik er saa betydelige, som vi ikke har set dem i mange Aar, maaske neppe nogen Sinde, og dette vanskeliggør i høj Grad at danne sig et Skøn over, hvad det virkelige Resultat maatte blive.

Naar det ærede Medlem Hr. Rode var inde paa en Omtale af, at Basis for denne Kornlov var, at der skulde opnaas en Indtægt ved Eksport af Hvede, Rug og Vaarsæd paa 50 Mill. Kr., maa jeg maaske tillade mig i den Anledning at oplyse, at naar jeg i Bemærkningerne til Kornlovsforslaget anførte, at en saadan Indtægt laa indenfor Mulighedernes Grænse og efter de Oplysninger, der den Gang forelaa, maatte anses for sandsynlig, gjorde jeg det paa en saadan Maade, at det jo er ganske fejlagtigt — jeg vil ikke sige, det er sket her i dette Ting —, naar man rundt om i Landet taler om den store Kornlovsfiasko, om de fejlslagne Beregninger, og jeg ved ikke, hvilke mere eller mindre venlige Ord der i saa Henseende anvendes. Jeg tør maaske paa den af Hr. Rode givne Anledning tillade mig at gøre opmærksom paa, at allerede forinden Lovforslagets Behandling her i dette Ting havde jeg i de Bemærkninger, der ledsagede Lovforslaget, fremsat følgende Udtalelse, som jeg maaske med den højtærede Formands Tilladelse maa oplæse: „Det ligger dog i Sagens Natur, at de her anførte Summer er af *rent kalkulatorisk Natur*. Eksporten af Brødkorn vil i første Linie være afhængig af, hvorvidt de Forventninger, som det ifølge de foreliggende Indberetninger er berettiget at stille med Hensyn til Høstudbyttets Stør-

relse, maatte gaa i Opfyldelse, og for Eksporten af Vaarsæden vil det navnlig være bestemmende, hvorvidt Priserne paa Byg og Havre i Udlandet bliver af tilsvarende Højde som i det sidst forløbne Vinterhalvaar, eller om den for Tiden herskende Stilstand i Kornhandelen vil blive afløst af en Nedgang i Kornpriserne. I sidste Tilfælde vil Statskassens Udgifter ved den foreslaaede Ordning blive forøget, men i samme Grad øges da ogsaa Muligheden for, at det kommende Høstaar kan blive Overgangsaaet til fuldstændig fri Handel.“ Og da jeg ved Lovforslagets Fremsættelse her i Tinget havde Lejlighed til at udtale mig ogsaa om den finansielle Virkning af Forslaget, bemærkede jeg bl. a. følgende: „Men jeg maa her understrege, at den betydelige Indtægt, som her er anslaaet, dels ved Eksport af Brødkorn og dels ved at give Dispensation fra Udførselsforbudet for Vaarsæd ifølge Sagens Natur er rent kalkulatorisk opgjort“. Og senere udtalte jeg om disse forskellige Tal vedrørende Indtægtssiden: „Disse Tal hviler altsaa paa Arealopgørelsen, Indberetningerne angaaende Høstens Størrelse og paa Kornmarkedet, saaledes som det var sidste Vinter. Men om Kornpriserne vil blive de samme som sidste Vinter eller højere eller lavere, kan ingen med Sikkerhed sige. Ogsaa i den Henseende er der en Lighed med Sukkerordningen, jeg nævnte før, idet denne regnes at skulle hvile i sig selv, men den bygger paa to Forudsætninger, nemlig en normal Høst af Sukker, 142 Mill. kg, og at der opnaas en Eksportpris af 1,50 Kr. pr. kg. Der synes at være god Udsigt til, at disse to Forudsætninger gaar i Opfyldelse, saaledes at Sukkerordningen endog kan regnes at give Overskud men hvorvidt noget lignende vil blive Tilfælde med Kornordningen kan ingen med Sikkerhed forudse.“ Jeg maa maaske endnu tilføje, at jeg paa Foranledning af det ærede Medlem Hr. Niels Frederiksen udtalte, at „for Maaden, hvorpaa Beregningen er fremstillet, paatager jeg mig Ansvaret, men om Forudsætningerne, som den er bygget paa — nemlig en normal Høst og Eksportpriserne, som vi havde det foregaaende Aar —, alle gaar i Opfyldelse, maa Rigsdagen ikke forlange, at Ministeren skal tage Ansvaret for.“ Jeg føjede senere til: „Og hvis der indkommer mindre, er det en selvfølge, at det maa være Statskassen, der løber denne Risiko, og at Statskassen maa søge Dækning ad de Veje, man finder rimelige“. Hertil føjede jeg, at hvis disse Forudsætninger skulde glippe, vilde jeg oprigtig ønske, at det maatte